

U.1990B.11

Personspørgsmål 4

Elementær presseetik

At advokat Finn Rønnov-Jessen, Aalborg

Ugeskrift for Retsvæsen har i de sidste tredive år gennemgået en god udvikling i presseetisk hensende, nemlig på den måde at domssamlingen i stadig højere grad forfølger sit egentlige mål - at informere om rets praksis gennem offentliggørelse af domme, som er væsentlige som præjudikater, men samtidig sådan at *gabestokken* i forbindelse hermed i stigende grad fjernes gennem anonymisering, så parterne ikke oplever at andre kan se deres linned, inden det er gået gennem vaskemaskinen - i konsekvens af domstolsbehandlingen.

Tidligere blev ægteskabssager - uanset lovregler om dørlukning - frejdigt refereret med navn og med mere eller mindre pinligt indhold for de pågældende. Og i mere celebre straffesager var det sådan, at de domfældte måtte betragte det som en særlig - selvfølgelig ganske ubegrundet - formildelse af straffen, hvis sagen ikke blev refereret. Med referat fulgte ufravigeligt navn. Ja, i beskrivelsen at *inkvisitionen* i 1950'erne behøver man slet ikke standse her, jfr. UfR 1958/194 ff. Selv om man var dømt, *selv* om det lå år tilbage og selv om straffen

12

forlængst var sonet, skulle man være klar over, at havde man fået den håbløse idé at *Den særlige Klageret* skulle kunne hjælpe én, måtte man vide at begæringen betød sagens repetition i Ugeskriftet - hvor den måske ikke engang havde været tidligere.

Således er det heldigvis ikke mere. Ægteskabssager og straffesager er forlængst anonymiseret - alt i pagt med samfundets udvikling - ægteskabets (u)krænkelighed og straffens humanisering. I UfR. 1983/705 H kan man således se, at den indtil nu mest omtalte straffesag blev næsten anonymiseret. At det ikke lykkedes helt skyldtes alene, at domssamlingens redaktører for så vidt angår højesteretsdomme manglede papir, så man måtte udelade byretsdommen. Det gjorde ikke så meget, da en to-bindsudgave fra Schultz Forlag var til købs i boghandelen, jfr. note 11.

I de senere år har man i øvrigt fra redaktionens side tillige i civile sager anlagt et konkret skøn, i hvert fald når det er landsdommerne der bestemmer. Her henvises til UfR. 1988/83 Ø, hvor sagsøgeren blev anonymiseret blot fordi byrettens dom fastslog, at det var rigtigt, at han var en sart krukke.

Det Ugeskrift, som udkom den 14. oktober 1989, omfatter siderne 833-848 og indeholder domme afsagt af Højesteret. Siderne 842-47 er optaget af en sag, der såvel ved landsret som Højesteret medførte at Sundhedsministeriets modpart, en læge, blev frataget retten til at udøve lægegerning. Dommen mangler intet - beskrivelse af lægen og af forholdene i det hjem, der kom på tvangsauktion, herunder hvad det væsentligste møblement bestod i, der mangler intet fra politirapporter, embedslægeindberetninger, psykiatriske erklæringer m.v.

Især mangler man ikke lægens navn og adresse.

Dommen blev afsagt den 26. juni 1989 - altså godt treenhalv måned før det pågældende nummer af ugeskriftet udkom. Efter den 14. oktober er den refereret vidt og bredt - og stedse med angivelse af, at Højesteret lige har afsagt dom - - -.

Det er ganske udenfor min erindring, om der skulle findes et tilfælde, hvor en chefredaktør for et af de blade, der siger BINGO til din TEGNEBOG, har optrådt så uetisk som her.

At indbringe sagen for *Pressenævnet* vil etablere en uløselig situation - derfor disse få, men velmente bemærkninger.

Advokat Finn Rønnov-Jessens ovenstående artikel har været drøftet i Ugeskriftets Kuratel.

Ugeskriftets praksis er den, at der navnlig anonymiseres i straffe-, familierets- og umyndiggørelsessager. Dette har som konsekvens, at rettighedsfrakendelser i henhold til straffelovens § 79 bliver anonymiserede. Er der derimod tale om rettighedsfrakendelser uden for straffesager, sker der ikke uden videre anonymisering, jfr. fra ældre praksis U 32/97 H.

Da det kan forekomme mindre hensigtsmæssigt, at der anonymiseres i de groveste tilfælde, hvor der foreligger et kriminelt forhold, men ikke i andre tilfælde, hvor afgørelsen beror på personlige forhold, har Kuratelet anmodet Ugeskriftets domsredaktører om at genoverveje anonymiseringspraksis i sådanne sager.

Red.